
Snapphanar

Snapphanar: Svenska Krigshistoria från ett Andra Perspektiv

Snapphanar och deras roll i de dansk-svenska krigen

Snapphanar var en term som användes av den svenska staten under 1600-talet för att beskriva de som stödde eller deltog i den danska krigsinsatsen mot Sverige. Dessa grupper inkluderade stråtrövare, bönder och olika styrkor som var aktiva i de tidigare dansk-norska landskapen, särskilt under Skånska kriget 1675–1679. Termen 'snapphane' var nedsättande och användes för att beteckna de som ansågs vara illegala kombattanter av de svenska myndigheterna.

Kategorier av Snapphanar

Specialförband
Opererade bakom fiendelinjerna, inhämtade underrättelser, förhindrade svensk skatteindrivning

Friskyttekår
Anställda av danska staten, bestod av skåningar och andra nationaliteter, angripande försörjningslinjer

Lejda kroater
Specialiserade på liknande krigsföring som friskyttarna, opererade över stora områden

Avrättning av Snapphanar

Avrättning av snapphanar var en brutal affär som ofta innefattade hängning eller halshuggning, ibland efter rådbråkning där offrets lemmar krossades. Denna grymma behandling avslutades vanligtvis med stegling på hjul, där kroppen flätades in i ett trähjul och uppvisades offentligt som en varning till andra.

Snapphanarnas aktivitet

Snapphanarna omnämns redan år 1645 som aktiva i kampen mot Danmarks fiender i Holstein och Skåne. De var även föremål för en uppmaning från Kristian IV år 1645 att avstå från fientligheter mot svenskar, enligt freden med Sverige. Ove Juel nämner termen 1658 i samband med att han måste inhysa svenska soldater, vilket indikerar en rädsla för snapphanarnas närvaro.

Sammanfattning

Snapphanarna var en mångfacetterad grupp som spelade en betydande roll i de dansk-svenska krigen, särskilt under Skånska kriget. De var inte bara en samling laglösa utan även organiserade grupper som utförde specialoperationer och förde en gerillakrigföring mot den svenska ockupationsmakten. Deras öde var ofta brutalt, och deras historia är ett vittnesbörd om de hårda realiteterna i krig under denna period.

Avrättning av Snapphanar

Avrättning av snapphanar var en brutal affär som ofta innefattade hängning eller halshuggning, ibland efter rådbråkning där offrets lemmar krossades. Denna grymma behandling avslutades vanligtvis med stegling på hjul, där kroppen flätades in i ett trähjul och uppvisades offentligt som en varning till andra.

Snapphanarnas aktivitet

Snapphanarna omnämns redan år 1645 som aktiva i kampen mot Danmarks fiender i Holstein och Skåne. De var även föremål för en uppmaning från Kristian IV år 1645 att avstå från fientligheter mot svenskar, enligt freden med Sverige. Ove Juel nämner termen 1658 i samband med att han måste inhysa svenska soldater, vilket indikerar en rädsla för snapphanarnas närvaro.

REFERERAS TILL I DENNA BERÄTTELSE

Kopiera alla

"Snapphane." Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Snapphane . Åtkomst 12 januari 2024 .

"Snapphanar av Minnhagen på DeviantArt." DeviantArt, https://www.deviantart.com/minnhagen/art/Snapphanar-322693236 . Åtkomst 12 januari 2024 .

Snapphanar

Källa: Wikipedia, ”De kallades Snapphanar” Kim Hazelius, Bra Böcker Uppslagsverk

Snapphanar var det skällsord den svenska staten på 1600-talet använde om stråtrövare,

bönder och styrkor som stödde eller deltog på den danska sidan i de dansk-svenska krigen under perioden, inte minst under Skånska kriget 1675–1679 i de tidigare dansk-norska landskapen och främst Skåneland, men även i exempelvis Jämtland. Termen användes även av Kristian IV som den 20 augusti 1645 påbjöd undersåtarna i Danmark att "fred slutits med drottningen av Sverige och att snapphanar, fribytare, dragoner med flera skall avhålla sig från all fientlighet mot de svenske".1658 nämnde Ove Juel också termen då han tvingades att inhysa svenske kungens soldater på sin gård på Själland då svenskarna hyste "frycht for snaphaner".

Vilka var snapphanar?

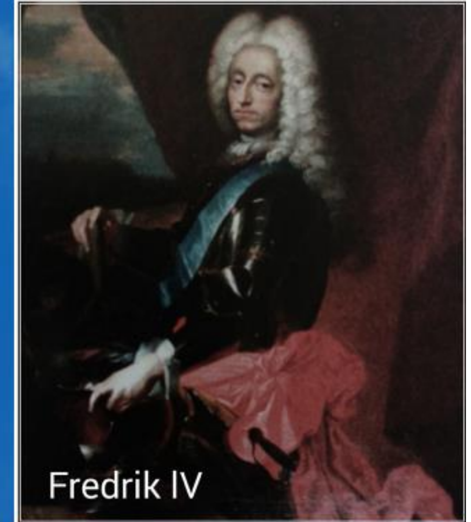
De som den svenska krigsledningen under skånska kriget kallade för snapphanar, men som senare historieskrivning velat visa vara mer komplex, kan sägas ha utgjorts av åtskilliga olika kategorier. En kategori var reguljära specialförband som arbetade mycket bakom fiendelinjerna med att inhämta underrättelser och få ut personer därifrån, men också med att förhindra svensk skatteindrivning i Skåne. Dessa specialförband samarbetade nästan alltid med danske kungens friskyttekår som i svenska ögon utgjorde ytterligare en kategori snapphanar. Friskyttekompanierna bestod till största delen av skåningar men också av danskar och ett fåtal tyskar, polacker och till och med svenskar. Dessa kompanier var ridande förband på 100–200 friskyttar som opererade över stora områden och främst angrep den svenska arméns försörjningslinjer.

Vilka var snapphanar? 2

En tredje kategori var helt vanliga bondeuppbåd, där den lokala befolkningen tog till vapen mot annalkande svenska styrkor; denna kategori var vanligast i inledningsskedet annan grupp snapphanar var de danska fogdar som övervakade dansk skatteindrivning och furagering (anskaffning av foder) och som ofta kom ihop sig med svenska trupper med samma mål. Ofta nog samarbetade dessa fyra grupper och bidrog med manskap till olika danska krigsoperationer och oftast var de styrda från Köpenhamn. En sista kategori var de stråtrövare som strök omkring i skogstrakterna och som absolut inte hade något med krigsledningen att göra. Deras plundringar riktade sig inte bara mot den svenska armén utan även (och i en större utsträckning) mot civilbefolkningen. Riktigt vilken omfattning stråtröveriet hade under skånska kriget är oklart, men källorna visar att det förekom missdådare på båda sidor som utnyttjade lokalbefolkningen på skamligt vis.

Några danska kungar under tiden för Snapphanar

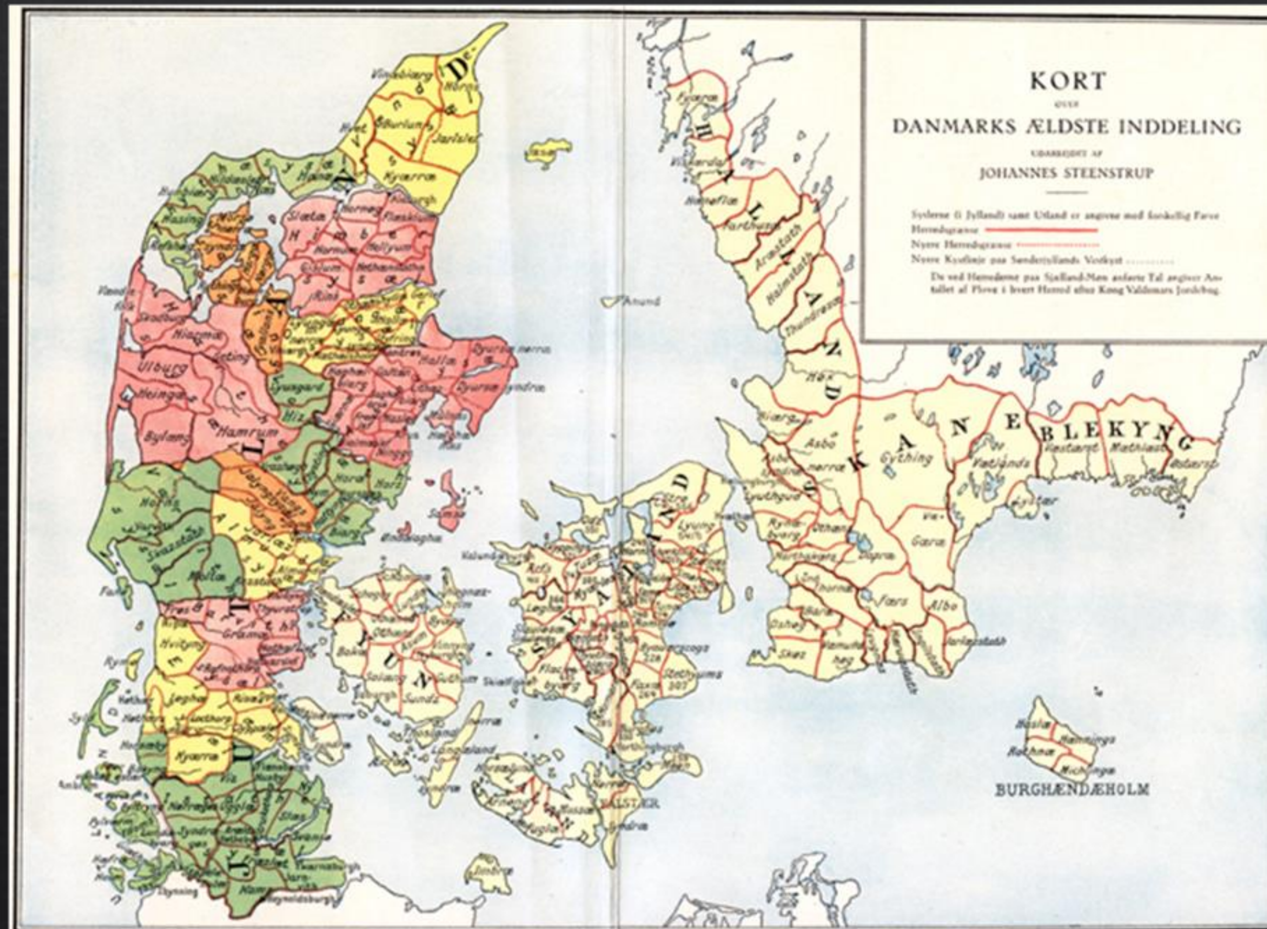

Danmarks äldsta indelning

Etymologi

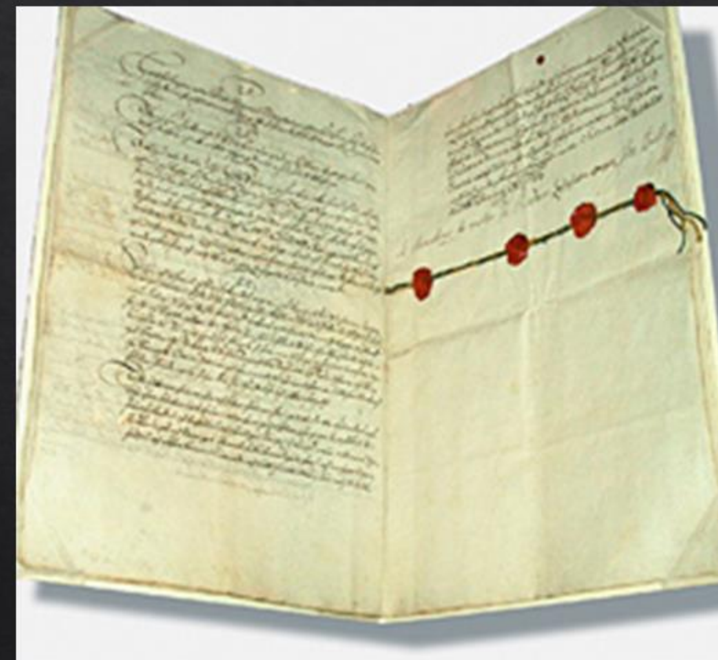
Det finns olika teorier om var ordet kommer ifrån. En del hävdar att ordet ursprungligen kommer av det tyska schnappen, dvs "röva bort", andra hävdar att det har att göra med de bössor som var vanliga bland snapphanarna, medan andra uppmärksammat att medellågtyskans ord Snaphane betyder just "(beriden) stråtrövare" och verkar vara ett direkt lån. Det finns även de som hävdar att ordet är direkt kopplat till den nutida översättning: "snabb hane" då snapphanar var just det, snabba på gevärshanen. Enligt Sten Skansjö, docent i historia, verksam vid högskolan i Kristianstad och aktiv i forskningsprojekt om Skånes historia stödda av Unesco, användes snapphane som ett skällsord synonymt med stråtrövare redan 1558 av Gustav Vasa. Skansjö menar också att danska samtida historiker skiljde mellan friskyttar och stråtrövare, i motsats till de svenska, vilka inte gjorde någon distinktion på den tiden.

Etymologi 2

På danska var 'snaphane' inte nödvändigtvis ett negativt ord utan det användes i pamflettspråk som en positiv benämning på bondekrigare. Från 1677 bestämdes det på dansk sida att inte använda ordet 'snapphane' mer eftersom det blivit synonymt med 'kriminell'. Förmodligen var det när svenskarna började genomföra våldsammare avrättningar av snapphanar som ordets klang förändrades också på danska. I Danmark blev då det gängse uttrycket 'friskytt'. Alla infångade motståndare kallades snapphanar och blev utsatta för samma skoningslösa behandling i häradsrätterna. Bönder som blev rannsakade i rätten dömdes till döden även för samröre med misstänkta snapphanar och detta var också en av huvudanklagelserna mot baron Jörgen Krabbe.

Fredsavtal mellan Sverige och Danmark

1658 FÖRLORADE DANMARK

Vid freden i Roskilde tillföll det gamla Östdanmark Sverige. Skåne, Blekinge, Halland och Bohuslän har sedan dess varit en del av det svenska riket.

Men få tänker på att: Magnus Eriksson köpte Skåne, som

Var svenskt. Danmark erövrade (stal) Skåne

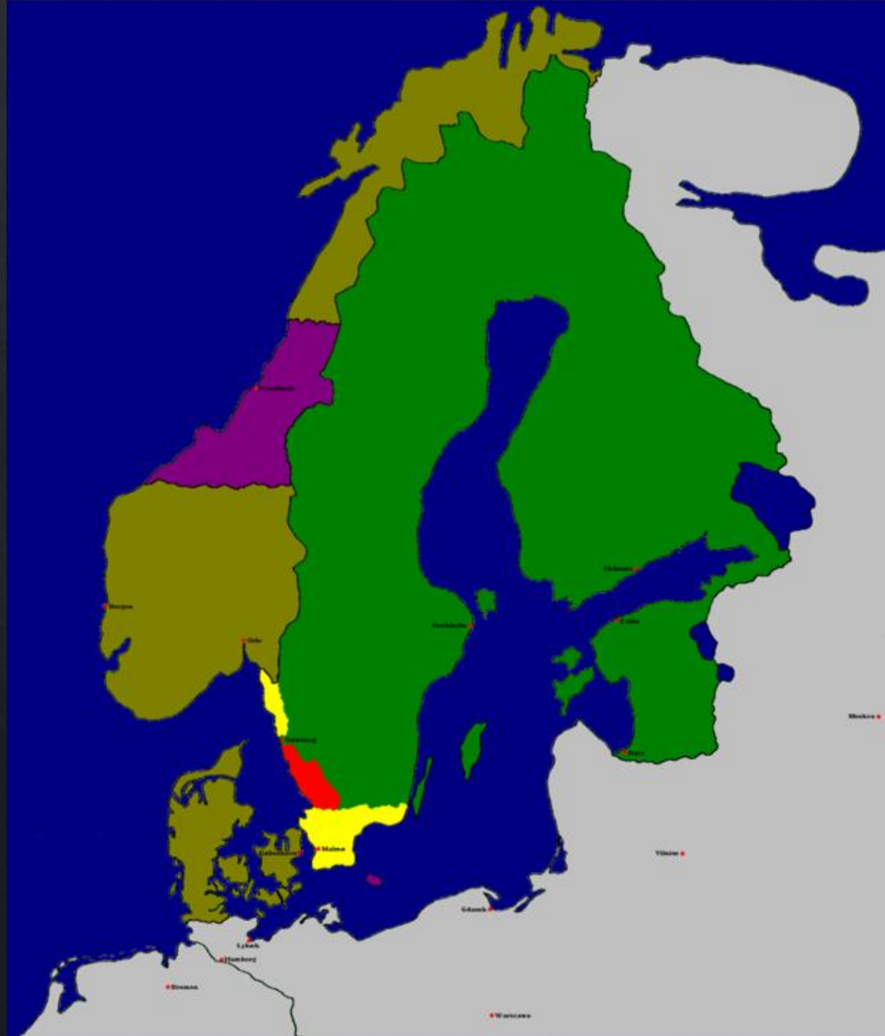
Ystad

Freden vid Roskilde

- Sverige får landskapen Skåne, Blekinge, Halland, Bohuslän samt Trondheim och Bornholm.
- Danmark är totalt besegrat!
- Krig igen efter några år och då återtar Danmark Trondheim och Bornholm.

Stor svensk seger över Danmark

Sverige år 1660

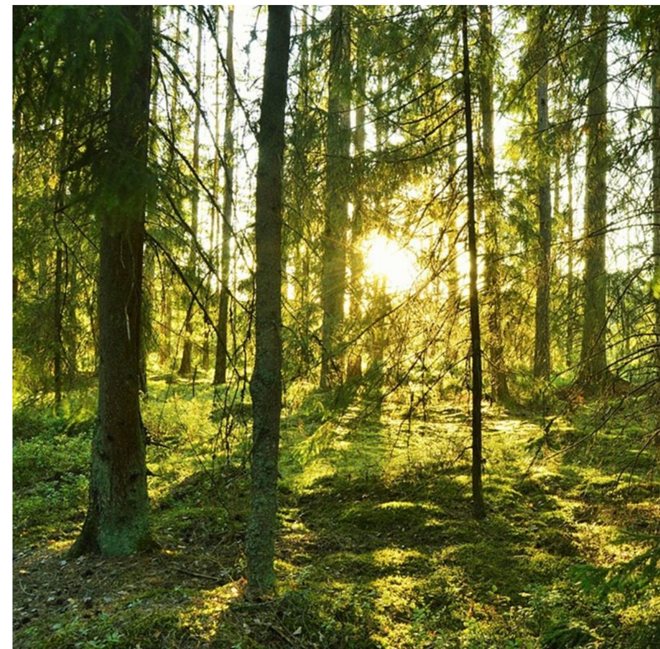

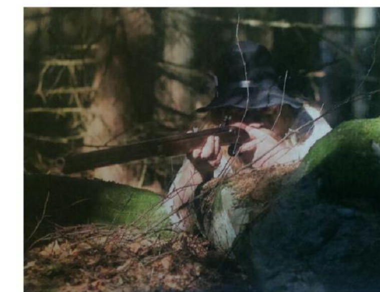

Skattepålagor plågade Bonden skulle hålla en ryttare med allt och han hade rätt till del i gården. Rättslöshet frodades i Skåne

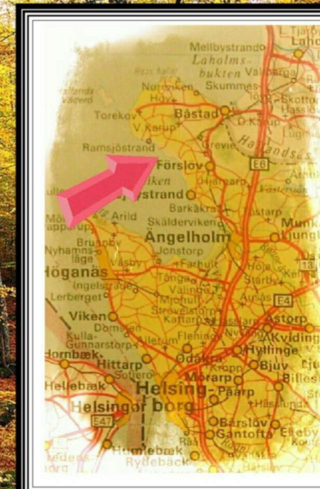
Svenskar fick skydda sina transporter vid gränsen, överfall från snapphanar krävde avgifter

Den första frikåren leddes av Mikkel Pedersen f.1510,1559 175 man i trupp en liknande i Halland

På Bjärehalvön var Eskild Nielsen aktiv, kom från Heljaröd Skälderviken

Snapphanar
Friskyttar
Danmark gav
sold till de
friskyttar som
opererade på
svensk mark

Skåne
Beräknas att
2 500 (5 %)
av manliga
befolkningen
varit aktiva
mot svenskar

Simon Andersen blev kapten
opererade vid Linderödsås

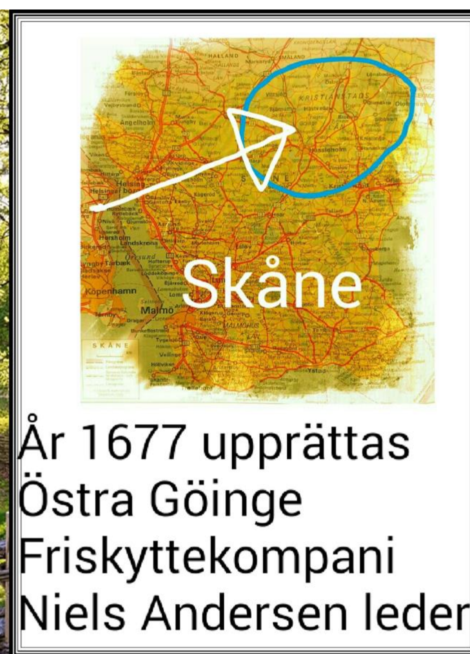

25 kompani lär
ha opererat för
Danmark
beräknat
1200-1500 man
men egentliga
snapphanar var
oberoende

I Västra
Göinge
Aage Monsen
Skåne

På
Bjärehalvön
var
Eskild Nielsen
aktiv, kom
från Heljaröd
Skälderviken

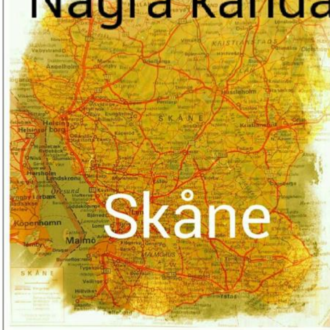

Skåne
År 1677 upprättas
Östra Göinge
Friskyttekompani
Niels Andersen leder

Norr om Glimåkra
var Uggleherrarna
aktiva, bröder som
bodde med sin mor
"Uggle-Kitta"

Några kända snapphanar

Svend Poulsen "Göinge-hövdingen"

Mikkel Pedersen

Under den första tiden som svenskar 1658 – 1681 ca. Var Skåne mer som En provins med särskilda villkor. Efter nya försök från danskarna så tröttnade Karl XI, reglerna skärptes

Gränsbyarna hårt belastade även av svenskarna, 1566 gick Jakob H. Hästesko in i Skåne och brände Osby, Loshult, Sandby Gryt

Hässleholms kyrka

Mark och egendom
var vanliga belöningar
Vid den tiden

Även snapphanar blev
belönade av den
danske Kungen

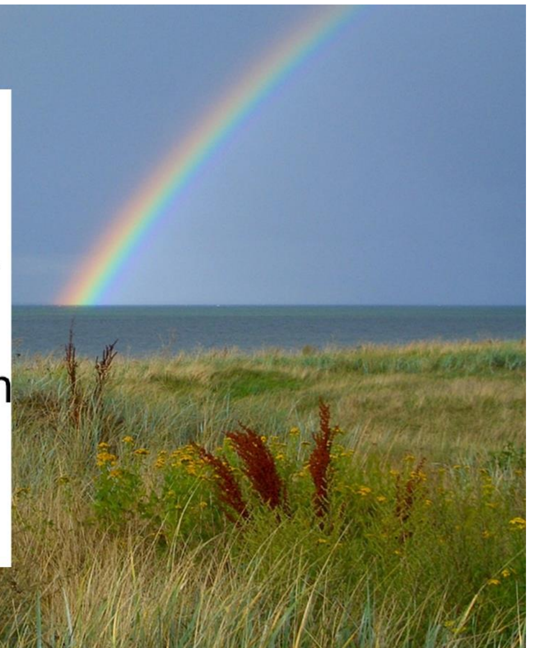

Hässleholm en
Göingebyggd

Snapphanar
Friskyttar
Danmark gav
sold till de
friskyttar som
opererade på
svensk mark

Rutger von Asche-berg bl a general-guvernör i Skåne och Halland/Bohuslän f.1621-d.1693

Ebbe Ulfeldt var en dansk som växlade sida och utförde flera Illdåd mot snappahanar som spetsades på pålar

Stegling som tortyrmetod under 1600-talet.

Fredrik II förklarade 1663 krig mot Sverige Mikkel Pedersen var med och brände 400 gårdar och 7 kyrkor

Snapphanar fick skeppas till Danmark på vintersäsongen, för det gick inte att föda sig Skåneskogen Sedan tillbaka igen

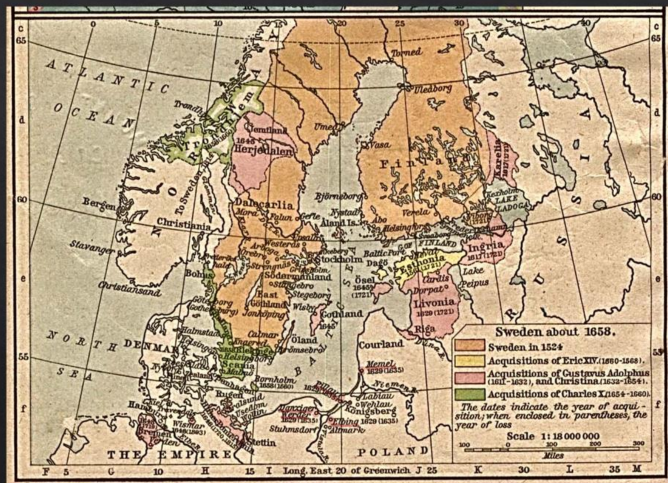

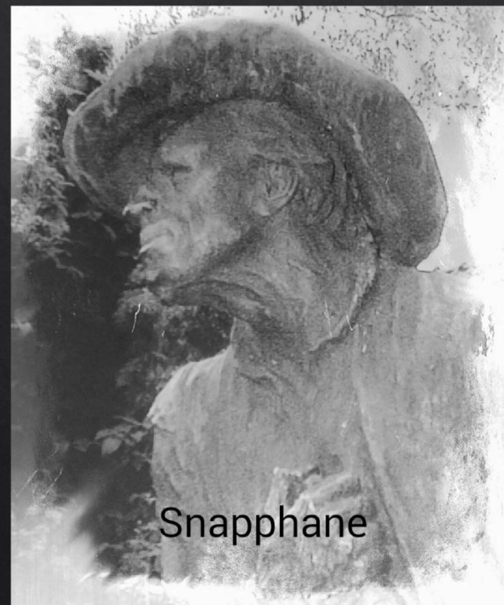
Karl X Gustavs ankomst till Kristianstad i släde den 18 mars 1658 efter freden i Roskilde, då Skåne blivit svenskt.

Snapphanebyggd i omgivningarna

Sverige år 1658

År 1677 upprättas Östra Göinge Friskyttekompani Niels Andersen leder

Några namn och historia om enskilda Snapphanar

Simon Andersen (Tullsagra Simon)

Simon Andersen, friskyttekapten (snapphane) och storbonde från gården Tullsåkra i Västra Vrams socken, Kristianstads län. Han var chef för ett av skånska krigets (1675–1679) största friskyttekompanier. Känd för att gång på gång undkommit de svenska soldaterna, även när de hade inringat honom i hans egen gård. Han slutade troligen i Danmark. Sista beviset om Simon är att han står som dopvittne 1680 i Værløse, norr om Köpenhamn.
Værløse (före 1990-talet: Lille Værløse) är en tätort i, och centralort för, Furesø kommun i Danmark. Den ligger i Köpenhamns storstadsområde

Västra Vrams socken

Niels Andersen (kapten)

Niels Andersen, friskyttekapten, snapphane. När Östra Göinges friskyttekompani upprättades 1677 utnämndes han till kompanichef. År 1678 opererade kompaniet från Landskrona tillsammans med den danska hären. Bland Andersens viktigaste insatser var erövringen av Hönjarums skans, nära Osby, 1678. Kompaniet upplöstes 1680, varefter Niels bosatte sig på Själland, där spåren efter honom slutar.

Caspar Due

Caspar Due (också kallad Casparus Due), friskyttekapten med härkomst från Polen. Förde under Skånska kriget befäl över Casparus Dues friskyttekompani som huvudsakligen bestod av friskyttar från Östra Göinge och Villands härader. Blev avrättad den 4 september 1679 av svenskarna genom spetsning på påle.

Knut B. Espersen

Knut B. Espersen var en snapphane. Han förde befäl över Börringeklosters kompani vid Börringe kloster. Knut lyckades under svenskarnas offensiv 1677 rädda resterna av sin enhet över till den danska sidan. I mars samma år, med förstärkning av folk och vapen, skickades de tillbaka till Skåne. Där hamnade de under Nikolaus Hermansens befäl. Knut försökte att få kompaniet erkänt som reguljärt dragonkompani men misslyckades. Kompaniet upplöstes 1680 och Knut Espersen tog då värvning i den reguljära danska hären.

Lille Mads

I februari 1677 överföll hans kompani en svensk trupp mitt ute på Finjasjöns is och i juni 1678 deltog de tillsammans med de danska soldaterna i plundringen av Ystad. Kompaniet bestod av ca 600 man. Snapphanejägaren Sven ”Banketröja” Erlandsson spårade upp kompaniet vid Sövde mölla och efter en halvtimmes batalj retirerade skåningarna. Fyra snapphanar togs tillfånga och en ska ha varit Lille Mads

Man säger att han blev avrättad genom pålning.

Snapphanarna tog hand om hans lik och begravde honom i Blentarp. Sven Erlandsson kunde inte tåla att en snapphane begravdes ”i helt skick och odelad” så han grävde upp liket, förde det till Åhus och lade Lille Mads lik på stegel i kistan. Lille Mads gevär, som han ska ha fått av den danske kungen, förvaras på Hovdala slott, utanför Hässleholm.

Lille Mads

Lille Mads var en friskyttelöjtnant. Enligt vissa uppgifter var han född i Röddinge socken, Färs härad, troligtvis var han dock född i Hoby, Ingelstads härad då detta finns dokumenterat i snapphanejägaren Sven Erlandssons memoarer "Promemoria om snapphanarna". Detta bör ses som trovärdiga fakta eftersom Erlandsson var inkvarterad i trakten på Ingelstads Nygård. Sven Erlandsson gick under namnet "Banketröja" på grund av sin brutalitet mot de skånska bönderna. Erlandsson blev dock senare adlad och fick då namnet Ehrenflycht.

Bent Mogensen

Bent Mogensen (död 1644) från Skånes Fagerhult vid den dåvarande dansk-svenska riksgränsen mellan Skåne och Småland, var en, av svenskarna, mycket fruktad skånsk bondeledare och friskyttekapten under Horns krig 1644-45. Bent Mogensen lyckades värva omkring 1 000 frivilliga i hembygden till Danmarks försvar, och han stupade själv i strid mot svenskarna vid Markaryd 1644.

I Skånes Fagerhult finns idag en staty över Bent Mogensen, som hälsar gäster norrifrån välkomna vid väg E4. 2003 blev statyn vandaliserad, och någon berövade honom hans armar och gevär, och det är inte säkert om statyn kommer att restaureras eller flyttas

Mickel Pedersen Göing

Mickel Pedersen Göing, född 1518, död omkring 1587, var friskyttekapten.

Det är osäkert var han är född. Enligt vissa källor var han född i Hemlinge, Glimåkra socken och enligt andra var han från Småland. Han tjänade Gustav Vasa i sin ungdom, men efter ett bråk med sin svensk hustrus släktingar lämnade han Sverige 1557. Det äldsta dokumentet som nämner Mickel Pedersen är från 1559 är ett brev från Fredrik II, där han ger Mickel lov att bosätta sig var som helst inom det danska rikets gränser.

Mickel Pedersen var chef över de göingska så kallade hakeskyttarna under det nordiska sjuårskriget. Han blev snabbt en av Daniel Rantzaus mest förtrogne män. På kunglig order fick han ge sig upp till riksgränsen i Småland för att värva svenska knektar till den danska sidan.

Mickel Pedersen Göing 2

Han var även inblandad i flera strider. Hösten 1563 härjade och brände han och hans män sju kyrksocknar och 400 gårdar, på väg från Älvsborg till Jönköping. 1564 hindrade han och friskyttarna att ta sig över Helge å, enligt sägnen genom att bränna alla broar ända ner till Torsebro. Han övertog bevakningen av Skånes norra gräns 1565.

I slaget vid Axtorna hed i Halland slogs Pedersen med sitt garde i främsta ledet. Danskarna vann och svenskarna förlorade 6000 man i döda, sårade och tillfångatagna. Han och hans 1000 bösseskyttar var också med Rantzaus 8000 män när de 1566 invaderade Västergötland. De brände ner Falköping, Bogesund, Skara, Lidköping och Läckö slott. Flera hundra vagnar med krigsbyte hade de med sig när de skulle återvända till Skåne men blev överfallna vid Alingsås av Charles de Mornay och hans män. När Mickel Pedersen och hans män nådde Skåne var där endast 70 man kvar. Pesten hade tagit merparten.

Mickel Pedersen Göing 3

1567 blev det nya fälttåg in i Sverige med Daniel Rantzau, där de brände ner delar av Vadstena, Alvastra kloster, Linköping och Norrköping. Rantzau insåg han behövde förstärning och skickade Mickel med 29 pålitliga män som kurirer till den danske kungen. De red i 11 dagar genom fiendeland, där svenskarna gjorde allt för att stoppa dem. Mickel adlades de 31 maj 1571 för denna och andra insatser för Danmark. Han var ”Hövidsmand för hakeskyttarna” så länge han levde. Han hjälpte till att värva folk i skogsbygderna i Skåne 1573 - 1578.

1563 fick han Vigsö kungsgård, 1565 Hemlinge gård i Göinge härad, 1568 fick han Björnstorp i Torna härad. Han ägde dessutom en av de största gårdarna i Malmö. 1587 dog han, antagligen på Björnstorp.

Svend Poulsen

Svend Povlsen eller Svend Gjönge Povlsen, kallades även Göingehövdingen, var en känd snapphane och friskyttekapten. Född ca 1602 (enligt vissa uppgifter 1610), död ca 1679 (enligt vissa uppgifter 1681). Han föddes antingen i Halland eller i Göinge härad i Skåne. Han deltog 1644 i Horns krig där han först tjänstgjorde som sergeant i ett kompani från Göinge som opererade på Hallandsås. Senare avancerade han till fänrik vid ett dragonkompani. 1653 blev han korpral vid ett skånskt fotfolkskompani och 1657 befordrades han till sergeant, senare fänrik. I juni samma år skrev han under ett dokument som visar att han uppnått kaptens rang och förde befäl över en dragonskvadron. De stred mot svenskarna vid gränsen mot Halland och särskilt vid striderna vid Genevad bro och Kattarp visade han mod.

Svend Poulsen 2

Efter kriget bosatte sig Svend Povlsen i Laholm där han gifte sig med änkan till löjtnanten Lauritz Christensen. Efter att ha gjort konkurs i Laholm flyttade han till Knäred. 1657 tog han värvning hos danskarna och kom överens med Holger Vind på Kronborgs slott om att ställa upp ett friskyttekompani på 100 man huvudsakligen värvade från södra Halland.

På Själland 1658 fick han till uppdrag att resa sydsjälländarna mot den svenska ockupationen. I början av det skånska kriget var Svend kapten på Stevns, och samma år erbjöd han sig att värva ett kompani dragoner i Skåne och tilldelades då majors grad. Men han insjuknade, och värvningen rann ut i sanden. 1661 skänkte den danske kungen honom Lundbygård vid Vordingborg. Han var ingen bonde och 1673 fick han gå ifrån hus och hem och fick istället en liten pension av kungen. Han levde fortfarande 1679.

Store Trued

Store Trued, snapphane. I ett år bodde han i en grotta i skogen nära gården Brännskulla, söder om sjön Immeln.

Traktens bönder hade sina sympatier för danskarna på grund av deras härjningar i nordvästra Skåne. Bönderna i trakten lovade svenskarna att hålla området fritt från snapphanar och skickade därför ut patruller för att leta upp och döda snapphanarna. En av dessa patruller upptäckte Store Trued när han satt på en stor sten 56.188389°N 14.249528°Ö utanför sin grotta, och sköt ihjäl honom. Dagen efter ristades ett kors in i stenen som enligt traditionen ska kunna ses än i dag. Stenen finns idag liggande i söderkurva vid gamla vägen mellan Arkelstorp och Hjärsås. När den nya vägen byggdes runt 1960-talet, kom denna sten nu att ligga just på norra slänten av den nya vägen. Det finns många sägner om honom; - en av dessa berättade att det var en skräddare i Hjärsås som lurpassade på honom, och sköt honom på denna plats, samt erhöll de skottpengarna. Vänner skall ha huggit in korset i stenen där han föll.

Hans Severin

Hans Severin (född i mitten på 1600-talet, död 1679). Han var son till en bonde i Skivarp i Skåne. Efter tvångsrekrytering och krigstjänst i den svenska hären i Livland, lyckades han ta sig tillbaka till Skåne och tog värvning som löjtnant i ett friskyttekompani under Hendrik Fredrik Dreyer för att hjälpa danskarna. 1678 blev han kapten i Börringe friskyttekompani.

Hans Severin togs senare tillfånga av svenskarna och dömdes som snapphane av krigsrätten till "att spetsas levande, inte invärtes, utan mellan hud och rygg igenom nacken, sedan sättas på pålen, fötterna naglade och händerna bakbundna under en ny galge, med rep om halsen, icke tilldraget. Hans namn slås på galgen."

Uggleherrarna

Uggleherrarna var ett snapphaneband bestående av de sju bröderna Olof, Per, Nils, Sven, Troed, Erik och Karl Månsson. Ledargestalt i brödraskaran var Per Månsson, ofta kallad Uggle-Per. De var verksamma som snapphanar under slutet av 1670-talet i nordöstra Skåne. Uggleherarna fick sitt namn av gården där de bodde, Uggletorp i Glimåkra socken.

Någon eller några gånger samarbetade Uggleherarna med de militärt organiserade friskyttarna, men oftast ägnade de sig åt plundring av småländska bönder. Eftersom befolkningen i Osby och Loshults socknar ingått bondefred med sina grannar i Stenbrohult och Virestad socknar, sågs detta inte med blida ögon bland merparten av lokalbefolkningen. Det förekom också att Uggleherarna bedrev ren kriminalitet, som plundring och misshandel av befolkningen på den skånska sidan av gränsen.

Uggleherrarna 2

Troed stupade för en svensk kula i Kungsgården i Örkeneds socken. Olof infångades, fängslades och dog till följd av omild behandling på fästningshäktet i Kalmar. Eriks och Karls öden är okända. Per, Nils och Sven infångades 1683 och dömdes till döden. Den 28 april 1684 verkställdes domen genom halshuggning, partering och stegling av Per och Sven, medan Nils kom lindrigare undan med endast halshuggning. Avrättningarna ägde rum vid Loshult, nära intill den gamla riksgränsen.
Eftersom Uggleherarna ibland framställts som danska patrioter är det intressant att deras far, Måns Giselsson, var svensk. Han kom från Höghult i Virestads socken, omkring en halvmil nordöst om Uggletorp.[4] Det har också konstaterats att Uggle-Per erbjudits och antagit anställning som profoss av Georg Henrik Lybecker vid ett tillfälle i slutet av 1670-talet.
Gården Uggletorp existerar fortfarande. Den ligger nära väster om länsväg 121 mellan Loshult och Lönsboda, ett par kilometer söder om det lilla samhället Hökön, men de nuvarande gårdsbyggnaderna är förstås uppförda långt senare.

Snapphanestatyn i Lönsboda i Örkened socken.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:L%C3%B6nsboda_2009B.jpg

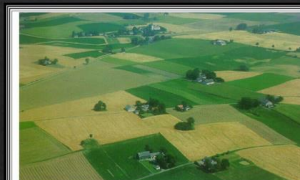
Korta fakta

Korta fakta

Hallaryds prästgård överfölls av Har-Aage som stal djur som sedan såldes tillbaka till prästen för 160 daler, ett överfall till

Danska adeln

i Skåne, ägde år 1670 hela 70 % av slott och gods. Hemvist i bara Danmark gav förmån

Korta fakta

År 1600 börjar så danskarna att träna bönderna i strid, vilket visade sig snart vara användbart Gränsen skulle hållas

Fredrik II förklarade 1663 krig mot Sverige Mikkel Pedersen var med och brände 400 gårdar och 7 kyrkor

År 1677 upprättas Östra Göinge Friskyttekompani Niels Andersen leder

Först år 1700 räknar man att det svenska språket har införts i de tidigare danska områdena